

PERSMEDEDELING VAN ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

10/12/2024

Integratie in Vlaanderen: zachte heelmeeesters, stinkende wonden

Vlaamse volwassenen zitten in de internationale subtop voor geletterdheid, gecijferdheid en probleemoplossend denken. Dat leert het PIAAC-onderzoek, dat de kennis en kunde van 16- tot 65-jarigen in kaart brengt. Opvallend is de grote kloof tussen Nederlandstaligen en anderstaligen, en tussen allochtonen en autochtonen. Vlaams Onderwijsminister Zuhail Demir (N-VA) benadrukt: “Sterke basisvaardigheden kweek je van jongs af aan, en daarop bouw je jarenlang verder na je schoolcarrière. We moeten daarom terugkeren naar de basis: met focus op het Nederlands en op kennisoverdracht.”

“Geletterdheid, gecijferdheid en probleemoplossend denken zijn stuk voor stuk essentiële bouwstenen voor de ontwikkeling van elke Vlaming”, aldus minister Demir. Uit de resultaten van de tienjaarlijkse PIAAC-studie blijkt dat de prestatieniveaus van onze volwassenen quasi op dezelfde lijn zijn gebleven. Een zevende plaats voor geletterdheid, een achtste plek voor gecijferdheid én voor probleemoplossend denken. Daarmee doet Vlaanderen ongeveer even goed als Denemarken en Estland. De grote leiders zijn Finland (1e) en Japan (2e).

Talenkloof

Maar de PIAAC-resultaten tonen aan dat Vlaanderen met een groot probleem kampt, namelijk een significante taalkloof. Wie het Nederlands als moedertaal heeft, scoort 22 procent hoger voor gecijferdheid dan anderstaligen. Dat is het grootste puntenverschil voor een land of regio uit het hele onderzoek, wanneer het gaat over voertaal versus vreemde taal.

Ook voor geletterdheid zijn de leerprestaties in Vlaanderen problematisch. Mensen die het Nederlands als moedertaal hebben, scoren liefst 24 procent beter dan anderstaligen. Vergeleken met alle andere regio's en landen, levert Vlaanderen bij geletterdheid het tweede grootste puntenverschil. En voor probleemoplossend denken

staat Vlaanderen qua puntenverschil op plaats vier – ook geen benijdenswaardige positie.

“Keer op keer, onderzoek na onderzoek, wordt weer eens aangetoond dat het Nederlands de sleutel tot succes is. Daarom gaan we de volgende vijf jaar in totaal 433 miljoen euro investeren in Nederlands aanleren”, zegt minister Demir: “We beginnen daarbij zo vroeg mogelijk in het leven. Kleuters die in het begin van hun derde kleuter niet slagen voor de Koalatest, krijgen een intensief taalintegratietraject en zelfs een taalbadklas opgelegd.”

Bovendien plant minister Demir een update van de bestaande Koalatest zodat de lat daar hoger komt te liggen. Verder trekt de Vlaamse regering het vereiste niveau van de NT2-inburgeringscursus op van A2 naar B1. Want naast de kinderen moeten ook de ouders die nieuwkomer zijn, beter Nederlands leren. Verder zullen leerlingen die aan het eind van het basisonderwijs de minimumdoelen Nederlands niet bereikt hebben, in het secundair onderwijs verplicht worden om wekelijks drie lessen extra Nederlands te volgen, bovenop de wekelijkse lessentabel.

Migratiekloof

De prestatiekloof gaat verder dan taal alleen: ze deint ook uit naar migratieachtergrond. In Vlaanderen scoren mensen zonder migratieachtergrond 25 à 26 procent hoger voor geletterdheid en gecijferdheid dan migranten van de eerste generatie. Voor gecijferdheid levert dat het tweede grootste puntenverschil op van alle onderzochte landen en regio's. Voor de andere twee categorieën staan we qua puntenverschil op plaats drie.

De kloof tussen autochtonen en migranten van de tweede generatie is nog groter. Vlamingen zonder migratieachtergrond scoren 15 à 16 procent hoger voor geletterdheid en gecijferdheid dan migranten van de tweede generatie. Vlaanderen tekent daarmee het grootste puntenverschil op voor elk van de drie gemeten vaardigheden. Nergens anders is de kloof groter. “Dit is een beschamende trofee voor het integratiebeleid in Vlaanderen: zachte heelmesters maken stinkende wonden”, voegt Demir toe.

Lezen, schrijven en rekenen

Volgens minister Demir moeten we terug naar de basis: leren lezen, schrijven en rekenen. Dat zal helpen om beter te scoren op geletterdheid, gecijferdheid en probleemoplossend denken. “Onze eerste focus ligt deze legislatuur op het basisonderwijs verbeteren. Daar wordt namelijk al vroeg de kiem gezaaid voor een grote kennissprong later in het leven”, aldus Demir. “Voor het basisonderwijs komen er nieuwe minimumdoelen, en daar ligt de focus vooral op wiskunde, Nederlands en

STEM. Die doelen zullen door elke individuele leerling moeten worden behaald. Er komen ook voor het eerst minimumdoelen in het kleuteronderwijs”.

In afwachting van die vernieuwde minimumdoelen komen er ook tussentijdse acties. Er wordt aan de onderwijsverstrekkers gevraagd om nu al tijdelijke leerlijnen te maken zodat de omslag volgend schooljaar soepel verloopt.

Met vriendelijke groeten,

Lorenzo Terrière

Woordvoerder en adjunct-kabinetschef

Vlaamse regering

KABINET VAN ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

T 02 552 61 00, M 0472 772282

Lorenzo.terriere@vlaanderen.be

Koning Albert II laan 7 6de verdieping, 1210 Sint-Joost-ten-Node

www.vlaanderen.be